

'นกแก้วแล้วท้องดำ' สูญพันธุ์รอบ 2

ทหลังจากมีความชัดเจนแล้วว่า นกแก้วแล้วท้องดำ หนึ่งในสัตว์ป่าสงวนของไทยจำนวน 15 ชนิดอาจจะสูญพันธุ์จากประเทศไทยเป็นรอบที่สอง สร้างความกังวลใจต่อนักอนุรักษ์

ย้อนกลับไประหว่างปี 2418-2420 นกแก้วแล้วท้องดำ ถูกสำรวจพบโดย ดับเบิ้ลยู เดวิดสัน นักเก็บตัวอย่างนกชาวอังกฤษ และด้วยความสวยงามสดใสของสีขนบนนกที่มีทั้งสีเขียว เหลือง ฟ้ำ ดำ ตัวป้อมๆ ชอบกระโดดหากินตามพื้นดิน และความน่ารักของเสียงร้อง จึงถูกพิสูจน์ว่าเป็นนกชนิดใหม่ของโลก และได้ชื่อภาษาอังกฤษว่า "พิตต้าเจอร์นี่"

แต่การค้นพบนี้ก็กลับกลายเป็นดาบสองคม เพราะได้สร้างแรงดึงดูดให้มีการเข้ามาล่า และเก็บตัวอย่างนกแก้วแล้วออกไปนอกประเทศไทยจำนวนมาก โดยเฉพาะชาวอังกฤษที่คาดว่าจะมีการครอบครองชก นกแก้วแล้วท้องดำสะสมในพิพิธภัณฑ์มากถึง 60 ตัว นกแก้วแล้วตัวสุดท้ายหายจากป่าเมืองไทยในปี 2495

ความพยายามและความหวังในการตามหานกแก้วแล้วท้องดำ เริ่มต้นขึ้นอีกครั้งในปี 2529

โดยฟิลลิป ดี รวาร์ด อาจารย์จากภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ อุทัย ตรีสุคนธ์ หลังจากพวกเขาใช้เวลาเกือบ 4 ปีในการออกสำรวจจนพบนกแก้วแล้วท้องดำ 1 คู่ทำรังพร้อมกับไข่นกอีก 2 ฟองในป่าที่ราบต่ำ เขาออกจู่จี้ ในวันที่ 14 มิถุนายน 2529 และ ภายหลังป่าพื้นที่เกือบ 70,000 ไร่ ถูกประกาศ เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาประ-บางคราม โดยมีเป้าหมายให้เป็นแหล่งอาศัยของนกสำคัญ ของโลกชนิดนี้ แต่กลับสวนทางกับความเป็นจริง เมื่อในปีนั้นเรากำลังบันทึกว่านกชนิดนี้สูญพันธุ์ อีกครั้ง

นายสัตวแพทย์บริพัตร ศิริอรุณรัตน์

นายกสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติ แห่งประเทศไทย บอกว่า นกแก้วแล้วท้องดำตัวสุดท้ายได้หายไป ถือเป็น การสูญพันธุ์ครั้งที่สอง จากประชากรกลุ่มสุดท้ายในโลก ที่จังหวัดกระบี่ ที่เคยมีอยู่ 10 ตัวและหายไปในช่วง 4-5 ปีไม่เจอ เสียงและตัวนก

“เขavnนำยสูญพันธุ์ถือเป็นนกที่สูญพันธุ์ รอบสอง หลังจากกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ ป่าและพันธุ์พืชเคยสำรวจเสียงร้องของนกรวม 13 ตัว”

ตอนนี้พบข้อมูลที่น่าตกใจ จากการสำรวจ

ในเดือนเม.ย.และพ.ค.ปีนี้ ทำให้นักวิชาการกังวลว่า พวกมันอาจสูญพันธุ์ และเรียกร้องให้เร่งหาวิธีฟื้นฟูประชากรนกกลับคืนมา

“น่าเสียดายเราไม่มีนกในสวนสัตว์ แม้แต่ตัวเดียว โอกาสสุดท้าย ต้องขอพันธุ์ จากพม่ามาเพาะเลี้ยงในประเทศไทย ขณะเดียวกันเราต้องรักษาบ้านเตรียมพื้นที่ เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่ทำให้สูญพันธุ์อีกรอบ ซึ่งขณะนี้สมาคมอนุรักษ์นกฯ เตรียมทำ ข้อเสนอและแนวทางไปยังรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว” นายกสมาคมอนุรักษ์นกกระบี่

เตือนใจ นุชดำรงค์ ผู้อำนวยการ อนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช บอกว่า นกแก้วแล้วท้องดำ ที่อาจ จะสูญพันธุ์จากป่าธรรมชาติในขณะนี้ นักวิจัยของ กรมอุทยานฯ ยังมีความหวังว่าจะอาจพบเจอตัว นกชนิดนี้

เนื่องจากมีการแจ้งเบาะแสจากชาวบ้านว่า นกอาจขยายไปอยู่ในพื้นที่ส่วนยางพาราของ ชาวบ้านรอบ ๆ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาประ- บางคราม จังหวัดกระบี่ ซึ่งก่อนหน้านี้เคย มีรายงานนกชนิดนี้อาศัยอยู่ในที่ราบลุ่มต่ำของเขา นอ-จู่จี้ แต่เนื่องจากเป็นนกที่อาศัยทำรังไม่สูงจาก

ต้นไม้ และชอบหากินในพื้นที่ราบจึงมีความเสี่ยง จะถูกรบกวนทั้งจากศัตรูในธรรมชาติ และ การท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ เพราะพื้นที่นี้เปิดให้ นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวและเล่นน้ำในจุดที่ เรียกว่า สระมรกตปีละหลายแสนราย

นอกจากนี้ยังมีรายงานว่ามีการจัดทัวร์ของ โกดี้ท่องถิ่นนำเอาฝรั่งเข้าไปตามถ้ำยุบนกแก้ว แล้วท้องดำ ซึ่งก่อนหน้านี้ใกล้สระมรกต เคยมี รายงานพบนกแก้วแล้วท้องดำอาศัยอยู่ 2 คู่ แต่จากการสำรวจของกรมอุทยานฯ ไม่พบ เสียงร้องของนกมา 2 ปีแล้ว

อย่างไรก็ตาม จะส่งทีมวิจัยสัตว์ป่าลงไป ตามหานกแก้วแล้วท้องดำต่อเนื่องตลอดปีนี้ ก่อนจะพิจารณาประกาศว่านกแก้วแล้วท้องดำ สูญพันธุ์จากป่าธรรมชาติของไทย

เตือนใจ บอกอีกว่า มีความหวังที่จะฟื้นฟู ประชากรนกแก้วแล้วท้องดำ โดยกรมอุทยานฯ เตรียมเสนอให้ใช้เวทีการเจรจากับรัฐบาลพม่า ผ่านกระทรวงการต่างประเทศ เนื่องจากในฝั่ง พม่าอาจยังมีนกชนิดนี้อาศัยอยู่ แต่ยอมรับว่าเป็น เรื่องยาก เพราะการที่จะขอพ่อแม่พันธุ์สัตว์ป่า ที่ใกล้สูญพันธุ์ในระดับโลก ต้องอาศัยความร่วมมือทางวิชาการ หากไม่มีการยอมรับกับดำเนินการ อะไรไม่ได้ ☹